

Kommunikation – hur svårt kan det vara?

Vi får lära oss att läsa och skriva i grundskolan. Men hur är det med den mellanmännsliga interaktionen, eller kommunikation, när och hur lär vi oss det? När jag var yngre var det här med kommunikation under lång tid ett hett ämne. Nu känns det som det fallit lite i glömska, i alla fall ser jag hur man idag ser kommunikation som något nästintill kliniskt – där orden är det viktiga.

Även om vi nu har 100.000 ord i Svenskan (vet någon?) så uppstår svårigheter med tillhörande missförstånd hela tiden. Känner du igen dom här uttalandena; *Hur ska jag säga.. Det är svårt att förklara.. Nu hänger jag inte riktigt med.. Nja, det var inte så jag menade.. osv.*

Det är inte så konstigt om man tittar på processen. Sändaren har en tanke/känsla som den ska översatt till ett givet språk och uttala. Mottagaren ska höra och tolka orden, och bygga sin tanke/känsla. Ett (förhållandevis) modernt uttryck som försöker bypass:a den här processen är; *Jag tänker så här.. (eller) Hur tänker du då?*

För 20 år sedan stod jag och "förutspådde" att generation Z skulle hantera det här med skriftlig kommunikation bättre än jag och min generation.. nu är jag inte så säker längre. Min hypotes var att dom som föds och formas under informationssamhället får förutsättningar som vi som redan är formade aldrig någonsin kan få. Som sagt, jag är inte säker längre. För faktum kvarstår, vi är fortfarande människor, med eller utan Internet.

Tack och lov kan vi vid muntlig kommunikation nyansera orden med ton och kroppsspråk. Men det skapar också utmaningar. Ord har en gemensam referens; Svenska akademins ordlista. Men hur är det med ton och kroppsspråk? Känner du igen någon av dom här uttrycken; Titta inte på mig så där.. Vad är det där för ton.. Nu låter det som att du..

Det som väckt min tanke runt kommunikation på senare tid är interkulturella organisationer, vilket i mitt jobb är mer regel än undantag – och fullt förståeligt. Här kan jag nästan bli förundrad, att människor från olika kulturer ska samarbeta, där fundamentet i samarbete är kommunikation. Samarbete och kommunikation som kan vara en utmaning inom samma kultur på för alla samma modersmål, ska nu utövas av människor där de flesta kommunicerar via sitt andra språk. Ja jo, det är ju rättvist så till vida att alla får motsvarande sämre förutsättningar.

Behöver jag nämna att den verbala kommunikationsprocessen längre upp nu blir än mer intrikat med ett översättningssteg?

Avslutningsvis tänkte jag ventilera en viss frustration, när jag till exempel kommer ut och ska genomföra en workshop. 15 deltagare, varav fem som inte talar Svenska, och sitter på distans. Nu kommer alla få göra sitt näst bästa, inklusive jag. Jag är fullständigt medveten om att det finns variationer i språkfärdighet. Men att modersmål kontra ens andra språk inte har någon inverkan på kommunikationen är befängt, på gränsen till infantilt.

Så då ska vi undvika interkulturella organisationer?

Tvärt om, det finns mängder med värde i mångfald. Det vi behöver är att ta höjd för kommunikationen, som fundamentet i alla relationer. Förstå och inte trivialisera den. Eller som agila manifestet säger i princip nummer sex; *Kommunikation ansikte mot ansikte är det bästa och effektivaste sättet att förmedla information, både till och inom utvecklingsteamet.*